

ENDÜSTRİYEL ELEKTRONİK

(1. Yılıçi Sınavı)

Süre 100 dakikadır. Soruların tümü yanıtlanacaktır. Kendi not ve kitaplarınızdan yararlanabilirsiniz. puanlar: 1 Soru 30, 2 soru 40, 3 Soru 30.

1. Şekil-1'deki JFET-Bipolar tranzistor kombinezonlu akım kaynağının $I_2 = 40$ mA'lik bir akım akıtması isteniyor. İşlemsel kuvvetlendiricinin açık çevrim kazancı 80 dB dir ve $V_{sat} = 3V$ olarak verilmiştir. $V_{CC} = 20V$ dur. JFET için kısımla gerilimi $V_P = -2V$, doyma akımı $I_{DSS} = 10$ mA, kanal boyu modülasyonu parametresi $\lambda = 0.01V^{-1}$ olarak verilmiştir. Tranzistor için $V_{BEon} = 0.8V$, $\beta_F = 100$ dür. JFET'in tanım bağıntıları

$V_{GS} - V_P \leq V_{DS}$ (doyma bölgesi) için

$$I_D = \frac{I_{DSS}}{V_P^2} \cdot (V_{GS} - V_P)^2 \cdot (1 + \lambda V_{DS})$$

$V_{GS} - V_P \geq V_{DS}$ (doymasız çalışma bölgesi) için

$$I_D = \frac{I_{DSS}}{V_P^2} \cdot \left[(V_{GS} - V_P) \cdot V_{DS} - \frac{V_{DS}^2}{2} \right] \cdot (1 + \lambda V_{DS})$$

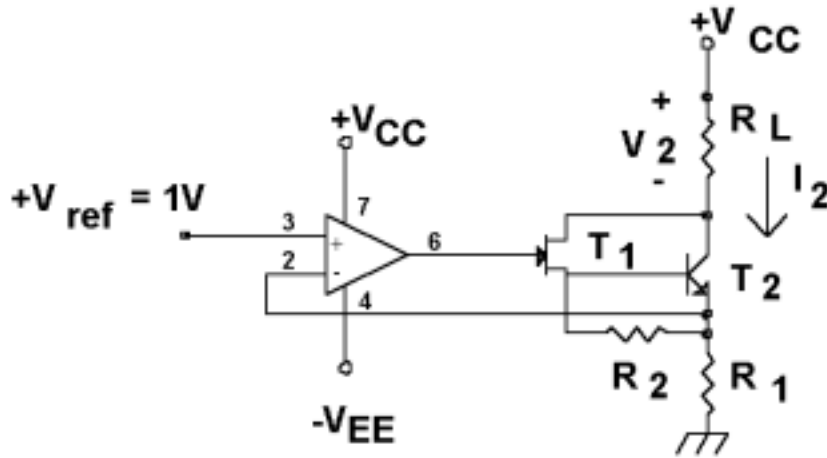
şeklindedir.

a- R_1 direncinin değeri ne olmalıdır?

b- JFET'in akımının $I_D = 0.05 \times I_2$ olması için R_2 direnci nasıl seçilmelidir?

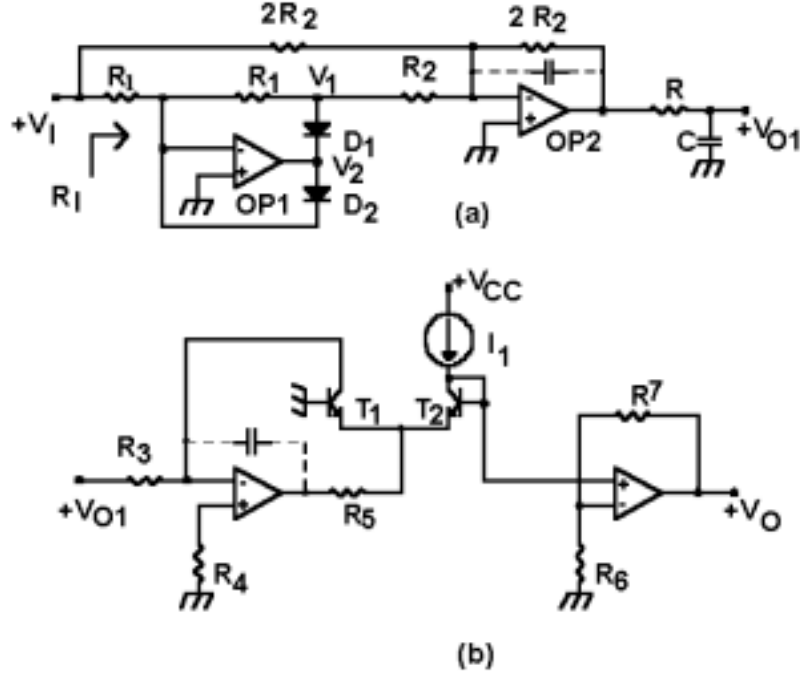
c- R_L direncinin alabileceği en yüksek değeri belirleyiniz.

d- Devrenin çıkış empedansını bulunuz.

Şekil-1

2. Şekil-2a'daki ve b'deki devreler ardarda bağlanarak giriş işaretinin logaritması ile orantılı bir çıkış işareti elde edilecektir. Devrenin giriş direnci 10 k Ohm olacaktır. Giriş işaretinin frekansının en düşük değeri 10 Hz olarak belirlenmiştir. Çıkışta 1V/dek'lık bir değişim elde edilmesi isteniyor. Devre elemanlarını hesaplayınız. Şekil-2b'deki devrenin giriş geriliminin değerinin 2V olması halinde çıkış geriliminin 0V olabilmesi için gereken I_1 akımı değerinin belirleyiniz.

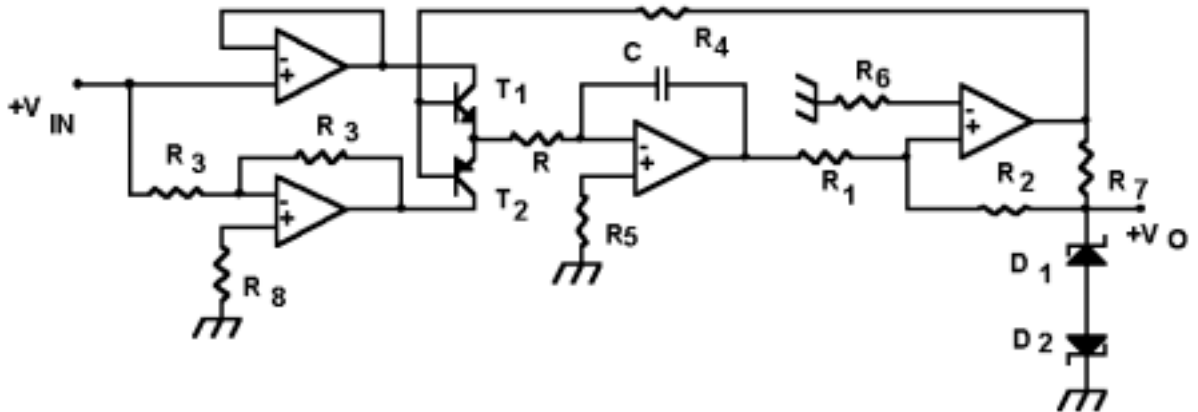
Şekil-2

3. Şekil-3'deki fonksiyon üretici devresi, frekansı V_1 kontrol gerilimiyle kontrol edilebilen bir osilatör olarak çalıştırılacaktır. Schmitt tetikleme devresinin histeresis aralığı $V_H = 2V$, $V_{CC} = V_{EE} = 12V$, $V_{sat} = V_{sat}' = 2V$ olarak verilmiştir. $C = 47 \text{ nF}$ alınacaktır. $V_Z = 4.7V$, $V_D = 0.6V$ olarak verilmiştir.

a- Osilatörün f çıkış frekansını V_1 kontrol gerilimine bağlayan bağıntıyı çıkartınız.

b- Osilatör kazancının 2kHz/V olması isteniyor. Eleman değerlerini belirleyiniz. Maksimum osilasyon frekansını hesaplayınız.

Not=Devredeki tüm direnç oranları ve değerleri (R_4 ve R_7 hariç) belirlenecektir.

Şekil-3